

RISE

RIKOSSEURAAMUSLAITOS

26.11.2012

ETELÄ-SUOMEN RIKOSSEURAAMUSALUE

VANTAAN VANKILA

Etelä-Suomen rikosseuraamusalue

Aluekeskus

Saap. 27.11.2012

DNO 34/10901/2010

Oikeusministeriö Kriminaalipoliittinen osasto
PL 25, 00023 Valtioneuvosto

Vanginkuljetusta koskevan lainsäädännön uudistaminen
OM:n kirje 1.11.2012 OM 1/81/2001

Lausunto

Vantaan vankila pitää hyvänä, että esityksessä kiinnitetään huomiota video-oikeudenkäyntien lisäämiseen. Vantaan vankila on onnistunut yhteistyössä lähioikeuksien kanssa lisäämään videoteitse tapahtuvaa oikeudenkäyntiä, erityisesti pakkokeino-oikeudenkäyntien osalta. Menettelmä on turvallisempi ja taloudellisempi kuin vangin kuljettaminen oikeuspaikalle ja helpompi myös vangin kannalta. Se vähentää myös kuljetustarvetta. Järjestelyjen osalta video-oikeudenkänti on yksinkertaisempi kuin lakialoitteessa mainittu oikeuden istunnon pitäminen vankilassa.

Vantaan vankila kannattaa ajatusta, että video-oikeudenkäynnit laajennettasiin myös osaan pääkäsitteilyjä.

Esityksen sivulla 17 mainitaan, että Rikosseuraamuslaitoksen käytössä olevissa kuljetusajoneuvoissa on vanginkuljetuksen erityistarpeet huomioonottava varustelu. Vaikka ajoneuvojen varustelutasoa onkin saatu kohotetuksi, se ei ole vielä riittävä.

Ensinnäkin on huomioitava, että kuljetusajoneuvojen kuori ei anna riittävää suojaa luodeilta. Lisäksi ajoneuvojen kuljetustilojen osastointi on vielä puutteellista. Nykyisillä tilaratkaisuilla ei pystytä estämään vankien välistä luvaton yhteydenpitoa.

Vantaan vankila esittää, että vanginkuljetusbussit varustetaan kestäväillä kopeilla, joihin voitaisiin sijoittaa 1 – 2 vankia. Näin voitaisiin turvata kuljetus ja estää luvaton yhteydenpito. Myös eri sukupuolet voitaisiin paremmin pitää erillään toisistaan sekä alaikäiset vangit täysi-ikäisistä. Tarvittaessa liikennelakeja on muutettava.

Kuljetettavien sitomisen osalta lakiluonnoksessa viitataan vankeuslain ja tutkintavankeuslain asianomaisiin säännöksiin. Nämä säännökset eivät riittävässä määrin ota huomioon tilanteita, joissa kuljetetaan vankijoukkoja. EOA:n tulkinnan mukaan vangin sitominen karkaamisen tai uhkaavan väkivallan estämiseksi pitää perustua ennakkolliseen, yksilökohtaisesti perusteltavaan syyhyn. Säännöksissä ei oteta huomioon, että syy sitomiseen voi perustua myös kollektiiviseen uhkaan tai riskiin. Usein vankeja kuljetetaan kevyesti varustetuilla ajoneuvoilla ja vähäisin valvontaresurssein.

Sitomisen tarvetta harkittaessa perusteena tulisi saada käyttää myös kuljetuksen turvallisuuden kokonaisarviota. Arvioon vaikuttaisivat kuljetettavien määrä suhteessa valvontaresursseihin, kuljetettavien rikostausta sekä kuljetuskaluston turvajärjestelyt. Myös ulkopuoliset olosuhteet, kuten kuljettaminen ruuhkaisessa liikenteessä tai vankien siirtäminen ajoneuvoon tai siltä pois riskialttiissa olosuhteissa tulisi ottaa huomioon sitomistarpeen kokonaisarviota tehtäessä. Kyse on myös henkilökunnan työturvallisuudesta sekä kuljetettavien vankien turvallisuudesta.

Johtaja

Tuomo Junkkari

TIEDOKSI: Etelä-Suomen rikosseuraamusalue, aluekeskus